

Finansal piyasalarda risk iştahi kırılğan seyrini sürdürüyor

Küresel riskli varlıklara olan talep belli başlı merkez bankalarının faiz artışları sonrası yükselen büyüme kaygıları nedeniyle zayıf bir seyir izledi. Dün merkez bankalarından gelen faiz artış kararları sonrası küresel kısa vadeli tahvil faizleri yükselirken, risk iştahi bir miktar geriledi. İngiltere Merkez Bankası (BoE) tahminlerin üzerinde gelen enflasyon verilerinin ardından, dün beklentilerin üzerinde 50 baz puanlık artışla politika faizini %5,00'a getirdi. Norveç Merkez Bankası da benzer şekilde politika faizini 50 baz puanla beklentilerin üzerinde artırırken, İsviçre Merkez Bankası tahminlerle uyumlu biçimde faizi 25 baz puan artışla %1,75 seviyesine çıkardı. ABD'de Mayıs ayında ikinci el konut satışları tahminlerin hafif üzerinde 4,3 milyon seviyesinde gerçekleşti. Euro Bölgesi tüketici güven endeksi Haziran ayında beklentilerin üzerinde artış gösterdi ve -17,4'ten -16,1'e yükseldi. Dün bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 8 baz puan artışla %3,80'e gelirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 6 baz puan artışla %2,49'a çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,3 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,1 artış oldu. Dolar endeksi %0,3 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ise ortalamada %0,7 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %3,9 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %8,4 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %1,0 geriledi.

Yurtiçi finansal varlıklara yönelik risk iştahi dün ayrışan bir performans ortaya koydular. TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) faizleri 650 baz puan artırarak %8,50'den %15,00'a çıkardı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, ekonomi felsefelerinin temelini teşebbüs hürriyeti, piyasa ekonomisi, dışa açık serbest kambiyo rejimi, dalgalı kur sistemi ve enflasyon hedeflemesi modeli ilkelerine dayandığını belirten açıklamalarda bulundu. TCMB Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğ ile ticari müşterilerden alınacak ücretler ve kredi kartı faiz oranlarında değişikliğe gitti. Buna göre daha

Günlük Değişimler

Dolar/TL	24.89 ▲ 5.8%	BİST 100	5,428 ▲ 4.7%
TR 2Y	13.10 ▼ -28 bp	TR 10Y	16.72 ▼ -35 bp
DXY	102.4 ▲ 0.3%	MSCI Dünya	2,930 ▲ 0.1%
Altın (ons, \$)	1,914 ▼ -1.0%	ABD 10Y	3.80 ▲ 8 bp
Brent (varil, \$)	74.1 ▼ -3.9%	Karbon (ton, €)	90.2 ▼ -0.4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	5.8%
Dolar/Güney Afrika Randı	1.1%
Dolar/Japon Yeni	0.9%
Dolar Endeksi	0.3%
Dolar/Meksika Pesosu	0.3%
Dolar/Brezilya Reali	0.1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0.2%
Euro/Dolar	-0.3%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0.7%
Dolar/Rus Rublesi	-2.0%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0.6%
MSCI Kuzey Amerika	0.3%
MSCI Dünya	0.1%
MSCI GOÜ	-0.3%
MSCI Asya Pasifik	-0.4%
MSCI Avrupa	-0.4%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.6%
MSCI Latin Amerika	-1.1%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	Mayıs		-8,74
Almanya	İmalat PMI	Haziran	43,3	43,2
Euro Bölgesi	İmalat PMI	Haziran	44,5	44,8
ABD	İmalat PMI	Haziran		48,4

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

önce her ayın sondan beşinci iş gününde ilan edilen referans oran bundan böyle bu günden sonra PPK toplantısı yapılması durumunda toplantının yapıldığı tarihte en güncel veriler dikkate alınarak hesaplanacak. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endekslerinde %4,7 artış yaşandı. Ülke risk primi yükselirken, TL cinsi tahvil faizleri geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %5,7 değer kaybetti.

Yeni günde piyasalar dünden kalan eğilimler ile kırılğan bir seyir izliyor. Japonya'da Mayıs ayında çekirdek enflasyon rakamları tahminlerin hafif üzerinde geldi. Bugün küresel tarafta Haziran ayı öncü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri izlenecek. Yurtiçinde ise TÜİK Mayıs ayı dış ticaret istatistiklerini açıklayacak.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) para politikası faizini beklentilerin üzerinde bir oranda artırdı. BoE, %4,50 olan para politikası faizini %5,00'a çıkarırken, 9 üyenin 2'si faizlerin sabit kalması yönünde oy kullandı. Bununla birlikte BoE, karar metninde işgücü piyasası gelişmeleri, ücretlerdeki artışlar ve hizmet fiyatlarındaki gelişmeleri ve bunların enflasyondaki katılığa olan etkilerini yakından izleyeceğini belirtti. BoE gerekmesi halinde ilave artırımlara gidebileceğinin altını çizdi.

Japonya'da Mayıs ayında çekirdek enflasyon rakamları tahminlerin hafif üzerinde geldi. Japonya'da çekirdek enflasyon yıllık bazda Nisan ayındaki %3,4'ten %3,2'ye gerilese de, %3,1 olan beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşti.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) faizleri 650 baz puan artırarak %8,50'den %15,00'a çıkardı. Artırım miktarı, piyasa ortalama beklentilerinin altında kalırken, açıklama metninin bir miktar sadeleştirilmesi dikkat çekti. Metin içerisinde, parasal sıkılaştırma sürecinin başladığını ifade eden TCMB, önümüzdeki dönemde de faiz artışları olabileceğinin sinyallerini vermiş oldu. Açıklama metninde küresel dinamiklere ilişkin temkinli bir dil kullanılırken, yurtiçinde ise yakın döneme ilişkin göstergelerin, enflasyonun ana eğiliminde yükselişe işaret ettiği belirtildi. Açıklamada faiz kararlarının enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak süreceği vurgulandı. Parasal sıkılaştırmanın başlamasıyla para politikasının etkinliğinin artacağına vurgu yapılırken, mikro ve makroihtiyati düzenlemelerin kademeli olarak sadeleştirilebileceği belirtildi. TCMB fiyat istikrarının sürekliliğini sağlamak hedefiyle, cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımları desteklemeye devam edeceğini ifade etti.

16 Haziran haftasında TCMB rezervlerinde artış gözlemlendi. 16 Haziran'da biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yataya yakın seyrederken, döviz rezervleri yaklaşık 3,0 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 3,0 milyar dolar artışla 102,8 milyar dolara çıkarken, net rezervler de 3,6 milyar dolar artışla 0,5 milyar dolar oldu.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi art arda ikinci haftada pozitif seyretti. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 16 Haziran'da biten haftada 313,4 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alırken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 16,2 milyon dolar azalttılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 301,5 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapmış oldular. Son bir yıla bakıldığında yurtdışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS portföylerini sırasıyla yaklaşık 1,8 ve 0,4 milyar dolar azaltırken, toplamda yaklaşık 2,3 milyar dolarlık Türk finansal varlık satışı yaptılar.

16 Haziran'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 1,8 milyar dolar yükseldi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,5 milyar dolar azalırken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 2,2 milyar dolar yükseldi. 16 Haziran 2023 itibarıyla YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %12,4 azalarak 211,3 milyar dolar oldu.

2023 yılına ilişkin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Atlası yayımlandı. Atlas, SKA'ların birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunu vurgulayarak, SKA'lara ulaşmaya yönelik önemli eğilimleri öne çıkarıyor. İklim değişikliğinin cinsiyet eşitsizliklerini kötüleştirme tehdidinde bulunduğu dikkat çeken çalışma, 2022 yılında artış gösteren kalkınma yardımlarının en savunmasız ülkelere ulaşmadığının altını çiziyor. Çalışmada resmi kalkınma yardımlarının 2019 yılından bu yana %28'lik bir artışla 211,3 milyar dolara ulaştığı ifade edilirken, 2022 yılında dünyanın fakir ülkeleri ile yapılan finansmanın 2021 yılına kıyasla %0,7 azaldığına işaret ediliyor.

Yeraltından çekilen su miktarı dünyanın dönüş eksenini kaydirdi. Yapılan bir araştırmaya göre, yeraltından çekilen su miktarı nedeniyle dünyanın dönüş eksenini 20 yılda yaklaşık 80 santimetre doğuya kaydı.

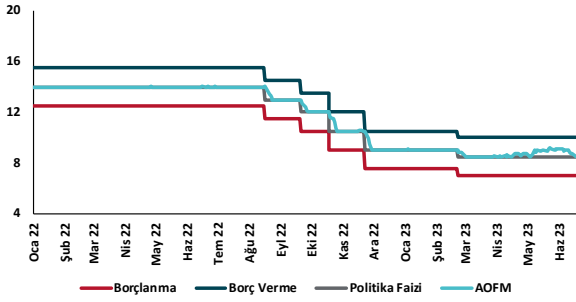
Uluslararası finans sistemini daha kapsayıcı hale getirmeyi amaçlayan Yeni Küresel Finansman Anlaşması Zirvesi toplandı. Zirve'de Senegal ile Fransa, Almanya, Avrupa Birliği, Birleşik Krallık ve Kanada'dan oluşan uluslararası partnerler grubu (IPG) arasında Adil Enerji Dönüşümü Partnerliği (JTEP) kuruldu. Senegal'in erişilebilir, düşük karbonlu, dayanıklı ve sürdürülebilir enerji sistemi kurma çabalarını desteklemek amacıyla uluslararası partnerler ve çok taraflı kalkınma bankaları yenilenebilir enerji yatırımları için 3 ila 5 yıl arasında 2,5 milyar euro finansman mobilize edecek. Senegal ile yapılan JTEP partnerlik anlaşması Güney Afrika, Endonezya ve Vietnam ile yapılan partnerlikleri takiben dördüncü olma özelliği taşıyor.

Dünya Bankası (WB) afetlerden etkilenen ülkelerin krizlere daha efektif ve hızlı müdahalelerde bulunabilmeleri için yeni aksiyonlar alınacağını açıkladı. WB başkanı Ajay Banga afetlere hazırlık, müdahale ve afetler sonrası toparlanmaya yardımcı olmak için yeni yöntemler geliştirmekte olduklarını duyurdu. Bu yöntemler arasında borç geri ödemelerini durdurma, finansmanı yönlendirme, felaket hazırlığı ile finansmanı bağlama, kalkınma projelerini özel sektör yardımı ile destekleme ve felaketlere müdahale sırasında daha fazla borçlanmayı önleyecek felaket sigortalamaları gibi uygulamalar yer alıyor.

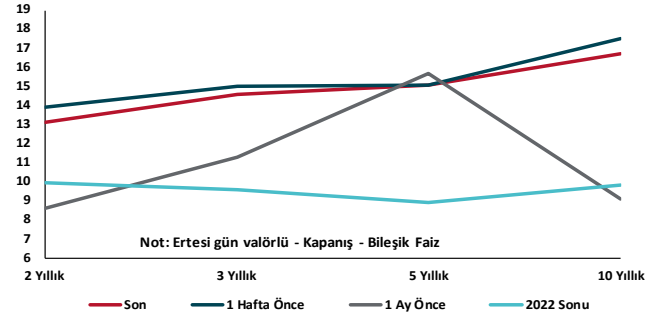
Kalkınma Gündemi

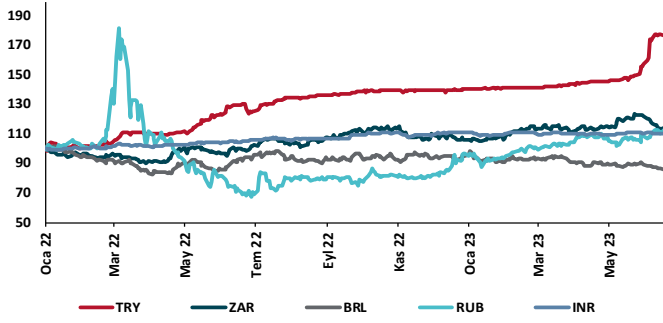
TCMB Faiz Koridoru

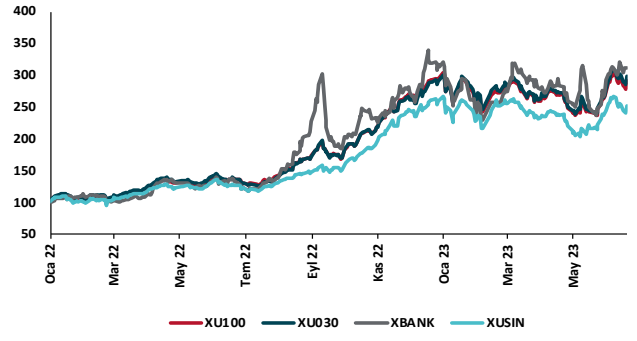
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

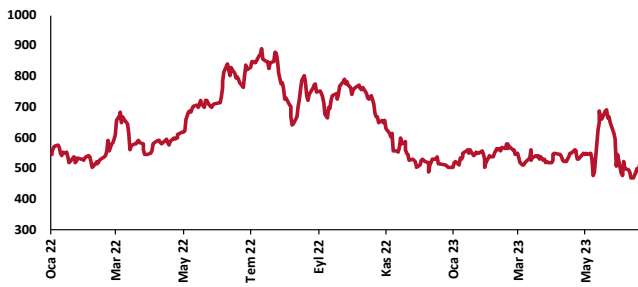
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

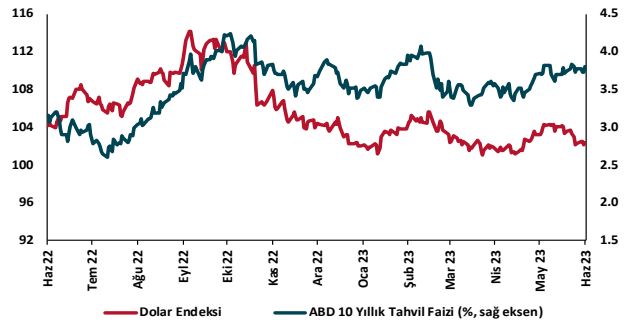
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

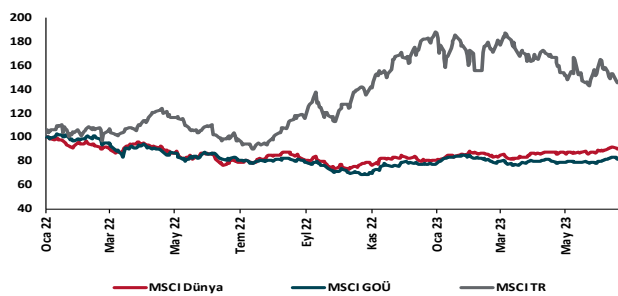
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

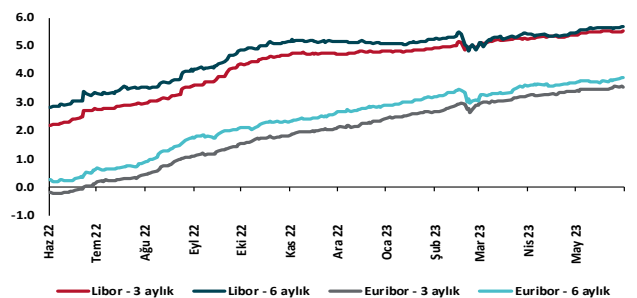
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.